

03980200436294
RPW/4620/2021 P
2021-02-25

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 19 lutego 2021 r.

DPPI-WIT.054.1.2021.JJ

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-20-800/21

Szanowny Panie Marszałku,

przesyłam odpowiedź na oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Aleksandra Szweda podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 stycznia 2021 r. w sprawie możliwości doposażenia klasopracowni szkolnych w tablice interaktywne, wymiany wyposażenia lub remontu.

Szanowny Panie Senatorze,

na wstępie pragnę zaznaczyć, że zgodnie z art. 10 pkt 1 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe¹, to organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność, a jednym z zadań organu prowadzącego szkołę jest wyposażanie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Obecnie prowadzone są prace nad ustaleniem *Kryteriów podziału 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2021* (dalej – „kryteria”), wyodrębnionej zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 38). Po zaopiniowaniu przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz uzgodnieniu z Ministerstwem Finansów, ww. kryteria zostaną opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa.

Według wstępnego projektu kryteriów, środki finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego, pochodzące z ww. rezerwy, będą mogły zostać przeznaczone między innymi na dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędnego do realizacji podstawy programowej z przedmiotów

¹ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4

przyrodniczych (biologia, fizyka, chemia i geografia). Program wsparcia finansowego dla jednostek samorządu terytorialnego z powyższego tytułu zaprojektowany został na 4 lata począwszy od 2018 r.

Dotychczasowa realizacja tego programu przebiega następująco:

- w roku 2018 uwzględniono wnioski 1.556 jednostek samorządu terytorialnego, dotyczące 1.927 szkół podstawowych na łączną kwotę 66.395.894 zł.
- w roku 2019 uwzględniono wnioski 1.322 jednostek samorządu terytorialnego, dotyczące 1.547 szkół podstawowych na łączną kwotę 72.748.303 zł.
- w roku 2020 uwzględniono wnioski 1.047 jednostek samorządu terytorialnego, dotyczące 1.344 szkół podstawowych na łączną kwotę 77.024.078 zł.

Dokonując podziału środków przyjęto następujące maksymalne kwoty dofinansowania:

- 15.000 zł na doposażenie pracowni geograficznych,
- 20.000 zł na doposażenie pracowni biologicznych, fizycznych oraz chemicznych.

Planowane jest również utrzymanie dotychczasowego wsparcia z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z przeznaczeniem na dofinansowanie wyposażenia w nowo wybudowanych budynkach szkół i placówek oraz pomieszczeń do nauki zaadaptowanych z innych pomieszczeń szkolnych.

Minister Edukacji i Nauki nie dysponuje środkami, którymi mógłby wspierać organy prowadzące szkoły i placówki w zakresie dofinansowania inwestycji oświatowych.

Dodatkowe środki dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowane są w rezerwach – ogólnej i celowej budżetu państwa. Można je wykorzystywać m.in. na cele związane z dostosowaniem infrastruktury szkolnej, również na przeprowadzenie niezbędnych inwestycji.

W ustawie budżetowej na rok 2021, zaplanowano następujące rezerwy:

- rezerwa celowa, ujęta w części 83 poz. 45 - środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz na zadania realizowane na podstawie art. 20b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W tej rezerwie zaplanowano 190 mln zł na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Podziału rezerwy dokonuje Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w porozumieniu z właściwymi ministrami i innymi dysponentami części budżetowych, w szczególności wojewodami,
- rezerwa ogólna budżetu państwa; w części 81 poz. 3, zaplanowano 500 mln zł. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa², Prezes Rady Ministrów może, na wniosek właściwego ministra lub innego dysponenta części budżetowej, zwiększyć z rezerwy ogólnej budżetu państwa wydatki odpowiednich części tego budżetu o kwotę do 10 mln zł

² Dz.U. z 2017 r., poz. 500

w poszczególnych przypadkach. Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej może, na wniosek właściwego ministra lub innego dysponenta części budżetowej, zwiększyć z rezerwy ogólnej budżetu państwa wydatki odpowiednich części tego budżetu o kwotę do 2 mln zł w poszczególnych przypadkach, zawiadamiając o tym Prezesa Rady Ministrów. Wniosek jest składany Prezesowi Rady Ministrów za pośrednictwem Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³, dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z zakresu inwestycji szkół i placówek oświatowych, mogą być udzielane do wysokości 50% planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania od lat podejmuje działania wspierające organy prowadzące w doposażeniu szkół i placówek oświatowych w technologii informacyjno-komunikacyjne. Z uwagi na panującą sytuację epidemiczną w kraju, dzięki rozwiązaniom wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁴, przewidującym m.in. obowiązek wspomaganie przez organ prowadzący jednostek systemu oświaty w organizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć, sprzęt ten może być użyczany uczniom i nauczycielom.

W latach 2017-2019 w ramach Programu „Aktywna tablica” 11 955 szkół podstawnych otrzymało 39 744 różnego rodzaju pomocy dydaktycznych za kwotę 161 595 157 zł (kwota wykorzystanego wsparcia finansowego), co oznacza 13 517 zł średnio na szkołę oraz średnio 4 067 zł na każdą zakupioną w ramach Programu pomoc dydaktyczną.

Adresatami Programu w latach 2017-2019 były szkoły posiadające dostęp do Internetu na poziomie co najmniej 30 Mb/s. Zapewnienie szkołom niezbędnej infrastruktury w zakresie TIK w postaci nowoczesnych pomocy dydaktycznych, takich jak: tablice interaktywne, projektory ultrakrótkoogniskowe, głośniki lub inne urządzenia pozwalające na przekaz dźwięku lub interaktywne monitory dotykowe, zgodnie z celem Programu, miało umożliwić rozwijanie kompetencji uczniów i nauczycieli.

Zakupione 39 744 różnego rodzaju pomocy dydaktycznych, określonych w ramach Programu „Aktywna tablica”, to:

- 6 185 tablic interaktywnych z projektorem ultrakrótkoogniskowym,
- 5 712 tablic interaktywnych bez projektora ultrakrótkoogniskowego,
- 4 325 projektorów,
- 2 940 projektorów ultrakrótkoogniskowych,
- 8 285 głośników lub innych urządzeń pozwalających na przekaz dźwięku,

³ Dz.U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.

⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.

- 12 297 interaktywnych monitorów dotykowych o przekątnej ekranu co najmniej 55 cali.

23 października 2020 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę⁵ w sprawie realizacji kolejnej edycji programu „Aktywna tablica” na lata 2020-2024.

Ze względu na szacowany zakres wyposażenia szkół, zróżnicowane potrzeby uczniów i nauczycieli w zakresie korzystania ze sprzętu, pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii, nastąpiła przebudowa programu w stosunku do poprzedniej edycji programu na lata 2017-2019, m.in. zostały określone inne progi wsparcia finansowego dla szkół, w których kształcą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniowie niewidomi oraz uczniowie z niepełnosprawnościami.

Wsparciem finansowym z nowej edycji programu na lata 2020–2024 zostały/zostaną objęte:

- 1) 2670 szkoły podstawowe, które nie otrzymały wsparcia finansowego w poprzedniej edycji programu na lata 2017–2019;
- 2) 5870 szkół ponadpodstawowych;
- 3) 267 szkół kształcących uczniów niewidomych;
- 4) 11 specjalnych ośrodków szkolno–wychowawczych;
- 5) 4530 szkół kształcących uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami⁶,

- przy założeniu, że:

- każda szkoła podstawowa i ponadpodstawowa lub szkoła za granicą może wnioskować o udzielenie wsparcia finansowego w wysokości nie wyższej niż 14 tys. zł;
- każda szkoła podstawowa kształcąca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, może wnioskować o udzielenie wsparcia finansowego w wysokości nie wyższej niż 35 tys. zł;
- każda szkoła podstawowa kształcąca uczniów niewidomych może wnioskować o udzielenie wsparcia finansowego w wysokości nie wyższej niż 35 tys. zł;
- każdy specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy może wnioskować o udzielenie wsparcia finansowego na zakup drukarki w wysokości nie wyższej niż 100 tys. zł.

W 2020 r., w związku z przedłużającą się koniecznością nauki zdalnej, możliwy był zakup laptopów wraz ze sprzętem umożliwiającym przetwarzanie dźwięku i głosu, albo: tablic multimedialnych, monitorów dotykowych, projektorów, a także narzędzi i oprogramowania do nauczania robotyki. Kwota uruchomiona z budżetu państwa na wsparcie organów w 2020 roku wyniosła ponad 34,9 mln zł (dokładne dane będą zaznane w połowie 2021 r.).

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - "Aktywna tablica" – Dz.U. 2020 poz. 1883

⁶ Zakłada się, że wsparciem finansowym z Programu zostanie objętych około 1/3 wszystkich szkół podstawowych, w których odbywa się kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Najważniejsze informacje, dotyczące realizacji programu „Aktywna tablica”, są publikowane na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Ponadto informuję, że dotychczas rząd zrealizował następujące działania umożliwiające doposażanie szkół i placówek oświatowych w technologie informacyjno-komunikacyjne:

- projekty „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”

Z realizowanych projektów pn. „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” mogły skorzystać wszystkie szkoły, nie tylko prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. Wystarczyło, że zgłosiły zapotrzebowanie na sprzęt do właściwego samorządu. Łącznie z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na te projekty przeznaczono kwotę 367 mln zł. Listy wszystkich Jednostek Samorządu Terytorialnego, których wnioski zostały dotychczas ocenione pozytywnie i które otrzymały grant wraz z informacją o wysokości przyznanej kwoty, są dostępne na stronie internetowej operatora projektów – Centrum Projektów Polska Cyfrowa⁷. Minister Edukacji i Nauki nie dysponuje szczegółowymi danymi w tym zakresie, natomiast dane zbiorcze prezentują się następująco:

1) projekt „Zdalna szkoła” – w ramach którego wszystkie gminy oraz powiaty wskazane w dokumentacji konkursowej mogły wnioskować o sfinansowanie zakupu laptopów, tabletów oraz dostępu do internetu dla uczniów, którzy nie posiadają sprzętu umożliwiającego im realizację kształcenia na odległość.

W ramach 187 mln zł przeznaczonych na ten projekt, jednostki samorządu terytorialnego – powiaty i gminy mogły uzyskać od 35 tys. zł do 100 tys. zł. Wysokość dofinansowania zależała od tego, w której z kategorii (było łącznie 6 kategorii) znajdowała się gmina lub powiat. Głównym kryterium przydziału jednostek samorządu terytorialnego do poszczególnych kategorii była liczba uczniów w gminie lub powiecie.

2) projekt „Zdalna szkoła+” – w ramach którego możliwe było uzyskanie dofinansowania na zakup sprzętu komputerowego umożliwiającego realizację zdalnych lekcji uczniom wykluczonym cyfrowo. W tej edycji jednostki samorządu terytorialnego (gminy) mogły starać się o wsparcie od 35 tys. zł do 165 tys. zł. Pula środków wynosiła ponad 180 mln zł, a kryterium dofinansowania była liczba rodzin wielodzietnych mieszkających na terenie danej gminy i korzystających z gminnego wsparcia. Program kierowany był głównie do rodzin ubogich z co najmniej trojgiem dzieci. Dofinansowanie dotyczyło zakupu zarówno komputerów, laptopów, ale także oprogramowania, ubezpieczenia sprzętu, mobilnego dostępu do Internetu lub innych uzasadnionych wydatków związanych z realizacją zdalnej nauki.

Łączna wartość wydatkowanych środków na oba programy to 367 mln zł, za które zakupiono/ zrefundowano zakup ponad 137 tys. sztuk sprzętu.

- Szkolne Pakiety Multimedialne

⁷ <https://cppc.gov.pl/>

Na mocy podpisanego z Ministerstwem Edukacji Narodowej porozumienia, Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy przekazała do 2400 szkół zestawy Szkolnych Pakietów Multimedialnych składających się w jednym zestawie z: 25 tabletów wraz z etui, klawiaturami oraz rysikami, jak również usługą mobilnego dostępu do sieci internet, świadczoną do końca roku szkolnego 2020/2021.

W ramach tego działania szkoły otrzymały 60 tys. tabletów. Część tych pakietów (520) była w dyspozycji Ministerstwa Edukacji Narodowej, które za pośrednictwem NASK przekazało je przede wszystkim szkołom, które do 9 listopada 2020 r. pracowały zdalnie. Warunkiem koniecznym dla dostarczenia szkole Szkolnego Pakietu Multimedialnego było uprzednie podpisanie przez szkołę z NASK-PIB umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. W przypadku braku podpisania przez szkołę ww. umowy, dostarczenie zestawu nie było możliwe dla tej szkoły. Dostawy realizowano sukcesywnie do 15 grudnia 2020 r.

- #OSEWyzwanie

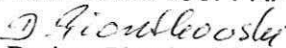
W roku szkolnym 2019/2020 do 764 szkół trafiły mobilne pracownice komputerowe – jako nagrody w konkursie #OSEWyzwanie. W ramach tej akcji w sumie szkołom przekazano 12 224 laptopów, które są wsparciem przy prowadzeniu lekcji i korzystaniu z internetowych zasobów edukacyjnych. Wartość pojedynczego zestawu (jednej pracowni) wynosiła 34 439 zł.

Łącznie, od marca 2020 roku do chwili obecnej, na różne formy wsparcia organów prowadzących, szkół, nauczycieli oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej (w zakresie wyposażenia w sprzęt, infrastrukturę sieciową, szkolenia, oprogramowanie, usługi dostępu do internetu), rząd przeznaczył co najmniej około 1 mld zł.

Kolejne działania mające na celu informatyzację szkół i placówek oświatowych będą realizowane sukcesywnie, w ramach dostępnych środków finansowych, a informacje jak skorzystać z działań będą zamieszczane na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Dariusz Piontkowski
Sekretarz Stanu